GLAS SVOBODE.

Slovenci-bratje združimo se! V slogi je moč!

Štev. 42 — **Chicago, Ill. 14. oktobra 1904.** — **Leto III**

Pozor trgovci, obrtniki in gostilničarji!

Znano je, da so oglasi velike vrednosti posebno v koledarju, ker ostane koledar celo leto v rokah naročnikov. Čestokrat naši rojaki potujejo iz kraja v kraj, ker jih v to prisili pomanjkanje dela. V tacem slučaji se poslužijo oglasov, ker vedo, da upravništvo "Gl. Sv." ne sprejema sleparskih oglasov, ki so rojakom v kvar in škodo.

Ena stran stane $10.00; pol strani $5.00; četrt strani $2.50.

Vse gg. trgovce, obrtnike in gostilničarje se prosi, da dopošljejo oglase vsaj do prvega novembra. t. l.

Upravništvo "Gl. Sv."

Strokovna organizacija --- unije.

Nekteri nazadnjaki, korumpirani delavski voditelji, poslušni oprode kapitalistov obrekujejo socialiste kot nasprotnike delavskih strokovnih organizacij — unij, kar je seveda navadna izmišljena laž

Kakšen namen imajo delavske strokovne organizacije?

1 Organizovati delavce po obrtnih strokah, ali podjetjih, deželah in državah. 2 Sistematično bojevati se proti kapitalizmu v mejah današnje človeške družbe z zakonitimi sredstvi, ki so na razpolaganje. Pospeševati razredni boj v vseh oblikah.

Tem točkam socialisti gotovo ne ugovarjajo, ker sami stremijo za boljšim gospodarskim položajem v današnji človeški družbi in za temeljito preosnovo današnje človeške družbe. Socialisti nasprotujejo le nekaterim voditeljem v unijah, ki s svojo izdajalsko taktiko mnogo več škodijo delavcem kot koristijo. Sploh se pa v nekterih unijah dogajajo take reči, ki so v protislovju z delavskimi koristi za splošnost, ki zahtevajo najostrejšo kritiko in najstrožjo obsodbo.

Ako si ogledamo unije — strokovne delavske organizacije v Evropi, tedaj zapazimo, da so te organizacije skoro popolnoma socialistične, kar dokazuje, da socialisti niso nasprotniki strokovne organizacije, temveč da jo smatrajo za najboljše sredstvo v boju proti kapitalu.

Povsod, v vseh deželah Evrope, kjer žive socialisti, niso strokovne organizacije v navskižju s socialisti. Strokovne organizacije so nekake šole, v katerih delavci vsesajo prve socialistične nauke v sebe, v katerih pričnó spoznavati, da je razredni boj potreben, ako se hočejo otresti politične in gospodarske sužnosti.

Vsled tega je umevno, da nazadnjaki vseh vrst zahtevajo najstrožje omejitve in izjemne zakone proti organizovanim delavcem. Kljub temu preganjanju pa ostanejo strokovne organizacije v Evropi zavodi, v katerih se delavci uče o potih in sredstvih za družabno in mednarodno revolucijo. Ako bode meščanska družba napovedala svoj bankrot, kteremu se bliža bliskovito, tedaj bodo delavske gospodarske organizacije prevzele likvidacijo, ustanovile bodo novo človeško družbo, v kateri bodo imeli vsi ljudje jednake dolžnosti in pravice. Dasi imajo tudi gospodarske organizacije onkraj oceana še razne napake, vendar moramo priznati odprto, da stojé na višji stopinji razvoja kot ameriške.

Ako si ogledamo ameriške starokopitne organizacije, tedaj opazimo, da imajo nektere organizacije od $50—$100 vstopnine. Odkod naj siromašen delavec vzame $50 ali $100, da bi plačal visoko vstopnino?. Vse gospodarske organizacije, ki imajo visoko vstopnino, nimajo namena organizovati vse delavce svoje stroke, temveč imajo namen le jednemu delu dotične organizacije zboljšati plačo, kar se pa čestokrat izjalovi, ker precejšno število neorganizovanih delavcev iste stroke stoji pred durmi tvornice, ki niso imeli denarja — za visoko vstopnino, da ob prvi priliki zasedejo za nižjo plačo mesta svojih organizovanih tovarišev. Poleg mnogo drugih napak v gospodarskih organizacijah, pa stoji na prvem mestu, da imajo organizacije voditelje, ki ob času volitve priporočajo republikansko ali demokratsko stranko, dasi sta obe stranke kapitalistični — proti delavski.

Ako zavedni delavci vemo, da so v gospodarskih organizacijah napake, ki škodijo delavcem, potem je naša sveta dolžnost, da opozorimo svoje stanovske tovariše — delavce na te napake, da se odstranijo ob prvi priliki.

Kdor ni že do kosti korumpiran, kdor se bori v resnici za osvoboditev proletariata, današnje parije iz novodobne sužnosti, bode pritrdil nam, ker vé, da niso delavske organizacije vredne piškavega oreha, ako ne stojé na stališču razrednega boja.

Delavske organizacije, ki podpirajo kapitalistične kandidate v volilni borbi, so izgubile pravico imenovati se: delavske, ker pomagajo vèvrstiti moč kapitalistov — zakletih sovražnikov delavstva.

Slovenski delavci, ki ste združeni v unijah povdarjajte ob vsaki priložnosti, da je dolžnost vsacega zavednega in organizovanega delavca, da glasuje v jeseni za socialiste, ako hočete, da nam bode kedaj sijalo solnce svobode.

Josip Logačan.

Razgled po svetu.

Iz rusko-japonskega bojišča.

Kuropatkin je v daljšem govoru navduševal ruske vojake, mej drugim je povedal: "Do sedaj je sovražnik svoje čete razpostavljal tako, da bi nas obkolil, radi tega nas je napadal, kedar je bilo njemu všeč. Ali sedaj je prišel trenotek, po katerem je hrepenela vsa vojska, da lahko vsilimo Japoncem našo voljo, kajti mandžurska vojska je tako številna, da lahko pričnemo prodirati naprej."

Po končanem govoru je dal Kuropatkin povelje za napredovanje. Pričel se je boj mej predstražami. Japonci se umikajo na celi črti v svoje utrdbe. Nekteri Rusom prijazni listi pišejo že o velicih ruskih zmagah, kar je navadna laž, ker sploh še ni prišlo do kake velike bitke.

Lokavi Japonci se bodo najbrže umaknili do svojih utrdb okolu Liaojana, ali kacega druzega ugodnega terena za bitko. Dokler zopet ne pride do večje odločilne bitke, toliko časa je neumnost pisariti o japonskih ali ruskih zmagah.

Poročevalec "Morning Poste" poroča, da je general Stoessel izjavil, da se ne more držati dlje kot do 1. decembra. Za resničnost tega poročila ne moremo jamčiti, ker Rusi o tej izjavi molče. Z ene strani se poroča, da se bodo Rusi v Port Arthuru udali kmalu, z druge strani se pa čuje, da so Japonci vsled velicih izgub pobiti.

Nemški parnik "China", kapitan Grubbe, je pri Vladivostoku trčil ob mino ter se potopil.

Japonci so zaplenili angležki parnik "Tishing", ker je hotel prodreti blokado okolu Port Arthura.

Angleško.

V seji mestnega sveta, v Manchestru se je razpravljalo, da je vsled slabe trgovine v industriji bombaža približno 40—50 tisoč ljudi v mestu, ki umirajo počasi lakote. Enake razmere so v Londonu in druzih večjih mestih na Angležkem.

Po mestu Manchestru se imenuje nauk, s katerim se uči, da je svobodni boj gospodarskih sil koristonosen za splošnost. Razširjevalci tega nauka so pobijali vedno nauk, ki uči omejitev posameznika za splošno korist.

Kakšen sad je obrodil svobodni boj gospodarskih sil za občno korist? Ta boj nam je prinesel, da gospodarsko močnejši izkorišča slabejšega, da v mestu, ki šteje pol milijona prebivalcev, 40—50,000 ljudi umira lakote.

Rusija.

V Lodzu, na ruskem Poljskem je prišlo pred zadnjo nedeljo do velicih delavskih demonstracij. Delavci so korakali po mestu ter peli revolucionarne pesni, kasneje so pobili policijskemu predsedniku Canowskyu s kamni vsa okna. Z golimi sabljami so udarili policaji na delavce. Ali delavci se niso umaknili, pričeli so streljati iz revolverjev na uniformirane biriče. Ko je prišla vojaška pomoč so aretirali kacih 500 delavcev.

V Petrogradu so zaprli 8 oseb, ker so na sumu, da so vzdržavali tajno tiskarno, v kateri so tiskali revolucionarne spise za ruski narod.

Na stotnika Bykova je streljal neki Armenec. Našim čitateljem je znano, da smo svoječasno poročali, da je stotnik Bykov zavratno napadel armensko ustaško četo, ki je prekoračila rusko-turško mejo. V tem slučaju se je šlo za maščevanje.

V mogočni in sveti Rusiji poka na vseh krajih!

Španija.

Večji dnevniki poročajo, da išče španska vlada 800 milijonov pezet (160 milijonov amer. tolarjev) posojila, da bi si zgradila zopet močno brodovje, ki je bilo svoječasno pokončano v vojni z Zdr. državami.

V izsesani Španiji, ki je vsled farškega gospodarstva prišla skoro na boben, umira ljudstvo lakote.

Farška vlada ne potrebuje denarja za gladno ljudstvo, ki je že večkrat skušalo strmoglaviti vlado, temveč za bojne ladje — za morilno orodje. Tako je socialno delovanje vlad v vseh kapitalističnih državah. Mar je dandanes korumpiranim kapitalističnim vladam ljudski blagor. Njim se gre le za morilno orodje, s katerim lahko še v bodočnosti drže gladno ljudstvo v sužnosti.

Današnje kapitalistične vlade so podobne druga drugi, kakor jajce jajcu. Vsaka kapitalistična vlada, naj že bode farška, ali pa brezverska stremi le za enim ciljem na gospodarskem polju: *Izsesavajmo ljudstvo tako dolgo, dokler je tako neumno, da si da vleči kožo raz glavo.*

Nemčija.

V nemški jugozapadni Afriki se je Nemcem zopet na slabo obrnilo. Drugim črnim ustaškim rodovom so se pridružili Vitboisi, ki so bili jedro domače kolonialne vojske. Nemci so jih večinoma rabili za ogleduško službo. Pred nekaj dnevi je širokoustni general Trotha brzojavil, da so vodje Hererov nesložni. Seveda, se je prav debelo zlagal, kar dokazuje ustaja Vitboisov. — Nemška, roparska, kolonialna politika bode v Afriki doživela najbrže isti poraz, kakor svoječasno talijanska v Abesiniji. Dobili bodo, kar iščejo.

Nemški idiot, Viljem II. je imel v Dancigu pri otvoritvi višje tehnične šole daljšo govoranco. Dasi so morali evropskega klovna, Viljema II. operirati radi sifilizma v grlu, vendar noče odnehati s svojimi neumnimi govori, ki so vsem narodom le še v zabavo, ker se politikosti ne razločujejo mnogo od govorov raznih norcev, ki so zaprti v norišnicah.

Socialistično glasilo "Volkszeitung" poroča, da so načrti bojne ladije "Braunschweig" ukradeni ter prodani angležki vladi. Znano je tudi, da so načrti za podmorske torpedovke prodani Rusiji. Ravnatelja ladjedelnice "Germanie" v Kielu so aretirali, ker je zvršil to tatvino. — Uboga kapitalistična človeška družba! Tvoji stebri kradejo v vseh deželah kakor srake.

Nemški narod je ogorčen! Morda radi tega, ker nemški idiot, Viljem II. pošilja sinove nemškega naroda v jugozapadno Afriko, da jih tam morè črni rodovi, ali da umirajo za legarjem? Ne! Kaj sličnega vendar ne smemo še pričakovati dandanes. Nemški narod se je vzdignil proti svojemu cesarju, ker hoče Viljem II. pregnati radi svojega svaka vladujočega kneza Leopolda v Lippe-Detmoldu. Na tisoče Detmoldcev protestira proti cesarjevi odredbi. — Ljuba domovina ni se ti treba bati notranjih sovražnikov, dokler bodo tvoji prebivalci sklepali na shodih ojstre resolucije v korist vladajočim knezom. Troni po božji milosti priznanih kraljev, cesarjev in knezov so še trdni!

Italija.

Sveti oče v Rimu, siromašni jetnik v bogato opremljenih vatikanskih sobah in rimskokatoliški papež je po svojih ministrih — kardinalih izdal ukaz, da prično vsi katoliški listi po večjih evropejskih mestih sveto vojno proti francozkemu ministerskemu predsedniku, Combesu.

To bodo zopet lagali in obrekovali, da se bode kar kadilo. Seveda, pomagalo ne bode nič, ker na Francozkem so minoli časi, ko so imele blagoslovljene laži privlačno silo. Ubogi papež. Daleč so zašli ljudje na tem grešnem svetu! Za tvoje kletve se nihče drugi ne zmeni kakor stare, histerične in opravljive tercijalke.

Belgija.

Sodišče v Verviersu je obsodilo župnika Dobbelsteina na eno leto ječe in zgubo državljanskih pravic za dobo petih let. Sveti mož je spolno zlorabil dečke, ktere je učil veronauka in ministrante. Te svinjske orgije je obhajal v zakristiji in svojem stanovanju. Večinoma so bila vsa hudodelstva že zastarela.

Sodišče je izdalo ukaz, da se aretira ubeglega župnika. Najbrže bode ta ukaz malo pomagal, ker imajo sveti in pobožni kutarji izborna skrivališča za svoje stanovske tovariše — svinjarje, da se jim je redkokedaj pride do živega.

Ameriške vesti.

Današnji človeški družbi v spominsko knjigo.

Charles Carpenter se je otroval, ker ga je "United States Leather Co." odslovila iz službe, češ da je prestar. Charles Carpenter je bil pri omenjeni družbi kot knjigovodja v službi ter je bil še le 46 star.

Kdo ga hoče radi samomora obsojati? — On ni hotel prosjačiti za miloščino in odšel je tje prostovoljno, kjer niošabnih delodajalcev in ponižnih delojemalcev. Kaj preostaja dandanes proletarcu druzega v veliki ameriški republiki?

Ko je človek 35 let star ni po nazorih kapitalistov za delo.

In človek, ki ne poseduje nič je obsojen v smrt, on mora obsodbo zvršiti sam nad sabo. Čimdalje bolj se dani v državi, v kateri vlada širokoustno prepoveduje, da je dosti kruha za vse, mej tem ko so proletarci prisiljeni, ako so stari preko 40 let za zadnji denar kupiti si vrvico ali strup, ki jih reši gorja in zla — današnje gnjile korumpirane človeške družbe.

22 ur v službi.

Sodnik Schwarz v Philadelfiji je spoznal krivim Johna F. Fleischutta, strojevodjo pensilvanske železnice, ker je baje zakrivil, da je trčil ob drug vlak. Strojevodja je izjavil, da je bil 22 ur v službi in vsled tega zaspal. Njegov kurjač je izjavil isto.

Sodnik Schwarz je svojo imenitno obsodbo vtemeljeval s tem, da nima človek pravice, ki ni v posesti vseh svojih fizičnih moči, opravljati službo na železnici. K temu je pa še pristavil, da je dolgotrajna služba jalov in ničeven izgovor.

Ta obsodba dokazuje, da je sodnik Schwarz še jako zelen v železniški službi, zajedno pa poslušen zagovornik železniških kraljev. Ako bi strojevodja izjavil svojim predstojnikom, da mu je nemogoče zvrševati službo, da je truden, tedaj bi železniška družba posadila strojevodjo na cesto.

Skrajni čas je, da občinstvo javno pové ameriškim sodnikom v obraz, da naj provzročitelje železniških nesreč iščejo mej lastniki železnic, ki s svojim roparsko izkoriščevalnim sistemom prirejajo dan za dnevom morije na železnicah.

Lastniki železnic so miljonarji. Za te vrste ljudi niso zidane ječe in prisilne delavnice. Te vrste palače so zgrajene le za delavce, ki s svojimi krvavimi žulji rede postavno dovoljene roparje, tolovaje in morilce.

Vsaki zaveden delavec, ki misli s svojimi možgani bode v jeseni glasoval za socialistično stranko, ki se edina bori proti postavno dovoljenim roparjem, tolovajem in morilcem.

Republikanska stranka tepe samega sebe po zobeh.

Republikanska stranka dokazuje s svojimi statističnimi dokazi vprav mojstersko, da temelji današnja človeška družba na roparskih načelih, da v današnji človeški družbi majhna peščica živi o žuljih in sragah ogromne večine delavcev. Republikanska stranka je hotela s statističnimi dokazi pri volitvah ribariti v kalnem, v resnici je pa loputnila samega sebe po zobeh.

Iz poročila republikanske stranke posnemamo, da se je leta 1860 pridelalo za $1,885,861.676 manufakturnega blaga. Delavci so dobili $378,878.066 plače, torej 20.09 odstotkov. Vse drugo je pa šlo v žepe kapitalistov.

Leta 1870 so manufakturni delavci izdelali za $4,232,325.442 blaga, plače so dobili le $775,584.343, torej le 18.33 odstotkov.

Leta 1900 so manufakturni delavci izdelali za $13,039,279.566 blaga, na plači so pa prejeli le $2.330,578.010, torej le 17.87 odstotkov.

Ako pregledamo prosperito, ki je osrečila delavce v Zdr. drž za časa slavne republikanske vlade, kteri nekteri slovenski listi pojejo slavo, tedaj vidimo, da je zaslužek delavcev od leta 1860—1900 padel od 20.09 odstotkov na 17.87 odstotkov.

Te številke, ki razkrivajo kapitalistično roparsko gospodarstvo v popolni nagoti, si niso izmislili revolucionarni socialisti, temveč jih je razglasila republikanska stranka sama, ker je mislila, da ima opraviti v samimi tepci.

Delavci, ki nočejo biti sužnji kapitalistov, ki zahtevajo poln zaslužek za svoje delo, bodo v jeseni glasovali za socialiste — za Debsa in Hanforda.

Bolje je, da volimo za svobodo in propademo, kakor da volimo za sužnost in zmagamo!

S tem geslom pojdimo od leta do leta v volilno borbo, dokler ne zmagamo, dokler ne rešimo vseh ljudi kapitalistične kuge.

Plen kapitalistov.

Kako krasno cvete kapitalistično roparska obrt, dokazujejo te le statistične številke:

Leta 1870 je prišlo na vsacega prebivalca $780 premoženja. Ker so delavci povprečno zaslužili na leto le $377, torej so kapitalisti vsacega posameznega delavca oropali za $403.

Leta 1880 je prišlo $870 premoženja na vsacega prebivalca. Od tega premoženja je dobil delavec le $346, torej $31 manj, mej tem ko je plen kapitalistov poskočil na $524; torej se je v desetih letih pomnožil za $178. Leta 1900 se je pa plen kapitalistov povišal na $800, torej za $207 več kakor v minolem desetletju.

Torej ni čudo, ako obe kapitalistični stranki — republikanska in demokratska, tako besno zagovarjati današnji kapitalistični družabni red, ki dovoljuje izkoriščevalcem, da izsesavajo ljudstvo v republiki "vrlih" in "svobodnih" mož.

Ako si ogledamo to-le lestvico, ki nam kaže, koliko denarja bi prišlo na vsacega državljana, ako razdelimo zaslužek delavcev in plen kapitalistov mej vse prebivalce Zdr. drž., tedaj dobimo tole sliko:

Leto:	Zaslužek delavcev.	Plen kapitalistov.
1870	18.33	$403
1880	17.65	524
1890	20.18	593
1900	17.87	800

Ali ni povsem v redu, ako so delavci povsem nezadovoljni, ko vidijo, da dobe kapitalisti za postopanje petkrat toliko, kakor delavci za svoje trudapolno delo? Ali naj se čudimo, ker vsled neznosnih gospodarskih razmer narašča število socialistov? Gotovo ne!

Ameriška pravica.

Čikaški državni pravdniki niso le neizprosni preganjalci hudodelcev, temveč so pogostokrat prav uljudni napram težko obdolženim zločincem. V četrtek, dne 7. oktobra so potratili mnogo časa, da so sestavili seznam, rojstnih krajev vseh žrtev, ki so ponesrečili v "Iroquois" gledališču, da bi dobili nepristranske porotnike, ki bodo imeli soditi zaradi voljo uboja državljana James E. Cummings-a in Thomas J. Noonan-a. To imenujejo naši državni pravdniki nepristransko porotno sodišče.

Ako bi sedeli na zatožni klopi delavci, ki so v obupnosti za časa stavke zvršili kak prestopek, ki je v očeh zaščitnikov današnjega božanstvenega, družabnega reda hudodelstvo, tedaj bi niti eden državni pravdnik ne genil z mezincem, da bi obtožencem preskrbel nepristransko porotno sodišče. Zgodilo bi se vprav nasprotno, o čemur nas uči obravnava izza leta 1886. Poskušalo bi se s podkupljeni pričami, policijskimi ogledniki obtežiti zatožence, da bi jih tem hitreje spravili na vešala. Sedaj, ko se gre za bogate državljane, dasi je njih krivica povsem določno dokazana, se trudi državni pravdnik, da bi zlikovce rešil kazni. Naše državnike, politikarje in farje pa kljub temu ne oblije rdečica, ako na patriotičnih veselicah povdarjajo, da smo pred zakonom vsi enaki.

Kapitalistično gospodarstvo.

Sleparstvo, korumpiranost in goljufija gotovo "špancirajo" na prvem mestu v veliki ameriški republiki. Še eno lopovstvo naših meščanskih politikarjev ni vtonilo v morju pozabljivosti, že se poroča o druzem, še bolj podlem in umazanem.

V Buffalu so morali posestniki bordelov, igralnic in nekateri gostilničarji, ki so hoteli imeti policijsko varstvo, kupovati premog in jestvine v prodajalnicah policijskih komisarjev. Mestni očetje so prodajali pogodbena dela tistemu, ki jih je bolje plačal. Dobivali so od $3—$3000 podkupnine. Višji šolski uradniki so na račun prodajalcev šolskih knjig potovali v California, za kar so iz hvaležnosti podpirali prodajalce šolskih knjig.

V tem malih vrsticah se zrcali propadla morala današnje človeške družbe. V človeški družbi, ki temelji na trgovini, se za denar kupi vse. Čast, poštenje, pamet službe, ženske, možki vse — vse je za denar na prodaj. Ako hočete, da se to zlo — podkupovanje vseh človeških vrlin odstrani, da se povzdigne javna morala na višjo stopinjo, tedaj glasujte v jeseni za socialiste, ker se socialisti edini bojujejo za preosnovo današnje človeške družbe, ki pogineva v korupcijskem blatu in nemoralnosti.

Vsak glas, kterega bodete oddali za socialiste, bode glasen ugovor proti krivicam, ktere uživa delavno ljudstvo v današnji človeški družbi, vsak glas bode zadel boljše nasprotnike delavnega ljudstva v srce, kakor kroglja iz puške, repetirke. — Slovenci glasujte za socialiste!

Kapitalistični umori.

V bližini Scrantona, Pa., so se v Peck rovu vneli plini, kar je provzročilo eksplozijo, pri kateri so 4 premogarji izgubili svoje življenje, 7 jih je pa težko ranjenih. Vzrok? Slaba ventilacija vsled požrešnosti kapitalistov in pomankljive varnostne naprave. Seveda bodo kapitalisti po stari navadi trdili, da so malomarni rudarji sami provzročili nezgodo. Saj mrtvi, ki so bili najbližje raztrelbe, ne morejo govoriti. Kapitalisti bodo pa še v prihodnje morili premogarje ter širili mej družinami ponesrečenih premogarjev glad in bedo, ker vedó, da se jim pri tacih umorih ne skrivi niti las na glavi.

Pri Warrenburgu, Mo., sta osebni in tovorni vlak trčila drug ob druzega. Posledice: Okolu 50 oseb mrtvih, okolu 70 pa ranjenih. Seveda bodo naša sodišča zopet spoznala krivim kacega čuvaja, ali pa strojevodjó, ki je bil uže nad 20 ur v službi.

V St. Claw predoru, ki veže Port Huron in Sarnio se je pretrgal vlak. Vsled dima so se zadušili: Vlakovodja, dva zavirača, dva železniška delavca, ki sta hotela rešiti ponesrečence in strojevodja, ki je šel iskat odtrgani del vlaka v predor. Vzroki: Slaba ventilacija, torej krivda kapitalistov.

Tako se množe kapitalistični umori dan za dnevom, ne da bi bili kapitalisti radi teh umorov kedaj obsojeni v kako občutno kazen.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

Prvi svobodomiselni list za slovenski narod v Ameriki.

"Glas Svobode" izide vsaki petek in velja za AMERIKO:
za celo leto $1.50
za pol leta 75c
ZA EVROPO:
za celo leto .....kron 10
za pol leta .....kron 5

Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as Second Class Matter.

Subscription $1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Naslov za dopise in pošiljatve je sledeči:

'Glas Svobode'
563 Taroop St. Pilsen Sta.
Chicago, Ill.

Dopisi.

Pismo iz Wisconzina.

Med državami Zdr. drž. se poleg svoje lepe lege ob michiganskem jezeru odlikuje še posebej država Wisconsin po svoji politični upravi.

Ta država ima ustavo, kakršno pogrešamo pri marsikateri njeni sestri. Posebnost te države se zrcali v tem, da se lahko vsaki prebivalec že po kratkem bivanju posluži volilne pravice, izreče svoje mnenje, kakršno li bode gospodarstvo. Zakon glede volilne pravice v tej državi je povsem hvalevreden, kajti vsaki državljan, ki biva eno leto v tej državi, že ima pravico udeležiti se vseh volitev. Lahkoumnevno je, da pod tacimi pogoji veseli vsacega politično delovanje, da si skoro vsakdo šteje v dolžnost postati član kake politične struje, da tudi on pove svoje mnenje ob času volitev o gospodarstvu.

Posebno koristonosna in umestna je ta ustava za socialistično gibanje, ki je mej vsemi državami v veliki ameriški republiki na prvem mestu v Wisconsinu. Zavedne delavske mase so že večkrat pokazale v tej državi — v raznih mestih, da se zanimajo za državljanske pravice in dolžnosti. Lepi vspehi, ktere so dosegli socialisti, ki imajo povsem različen program od zastarelih, korumpiranih strank, govore jasno o tem. Ugodni vspehi v državi Wisconsinu za socialiste so deloma pripisati dobri ustavi, deloma pa razsodnosti delavcev.

Oglejmo tudi roke za naturalizacijo, ker volja in zavednost ne odločujeti vedno v današnji človeški družbi, pač je pa vsak posameznik odvisen od razmer, ki včinkujejo na njega. Ako govorimo o Wisconsinu in naraščajoči politični moči socialistične stranke v deželi sami, tedaj moramo priznati nehote, da so ti vspehi sad ustave, ki daje naseljencem kratek rok za naturalizacijo — po enem letu volilno pravico za vse zastope. Naseljenci, ki prihajajo iz Evrope, so večinoma proletarci, ki imajo morda več pojma o socijalizmu, kot demokratizmu in republikanizmu. Takih enoletnih naseljencev je brez dvoma v Ameriki največ; le žal, da nimajo vse države v naši republiki enako ustavo.

Med tem ko wiskonzijski volivce lahko voli dvakrat v dobi petih let predsednika, se ne nudi naseljencu niti enkrat prilika voliti predsednika v državah, ki imajo ustavo kot država Illinois, v katerih se zahteva štiriletno bivanje v Zdr. drž. in enoletno bivanje v državi sami, torej skupaj 5 let.

To so razlike, ki so vsekakor tehtne. Zmage, ktere so dosegli socijalisti v Wisconsinu letošnjo spomlad, so odprle oči ameriški denarni aristokraciji, in videti je, da je pričela upoštevati stranko, ktero je prezirala doslej.

Strogi opazovalec tega velikanskega gibanja socijalistov vsled ugodne ustave, zaključuje, da bode Wisconsin prva država, ki bode spremenila današnjo občinsko upravo v skupno — v socijalistično.

Seveda, ta za državo koristonosna socijalistična uprava še ne bode brez napak, ne stalna, ker je Wisconsin le del ameriške republike, le del teh držav, ki se v bistvu razločujejo, in če treba tudi nasprotujejo. Vse notranje soc. gibanje bo merodajno le za Wisconzin, kakor tudi v druzih državah le zadotično državo samo. Združili se bodo le tam, kjer zahteva splošnost za splošnost — skupne volitve za predsednika Zdr. drž. Ali tu opazujemo počasen napredek.

Kljub tej počasnosti bodemo prej ali slej prišli do socijalističnega gospodarstva v vseh državah.

Krepko gibanje naših sodrugov v Wisconzinu pa že sedaj dokazuje, da bode naša mladina vživala vsaj nektere sadove socijalistične agitacije. *Popotnik.*

Bog in vera.

Začetek edino prave, svete, rimsko katoliške cerkve se začenja s židovskimi pravljicami o stvarjenju sveta, človeka in angeljev. Neskončni, vsegamogočni, velemodri, vseljubeznjivi in milostjivi bog se je naveličal samotariti v prostranih nebesih. Baje se je dolgočasil nad oblaki in prišel je do zaključka, da si mora nekaj ustvariti, kar ga bode zabavalo ali mu pa stavilo sive lase v glavo in njegovo dolgo gosto brado.

Izdelal je iz ilovice v potu svojega obraza človeka po svoji podobi, dasi je vsegamogočen, vdahnil mu dušo ter ga postavil v raj, katerega je v šestih dneh kar z besedami ustvaril. Sedmi dan je bil pa kljub vsem svojim vrlim lastnostim tako utrujen, da je moral počivati.

Dobri oče in stvaritelj človeka je prepovedal svojemu živemu in razumnemu izdelku jesti sad zavednosti, ker je hotel v človeku imeti sužnja, nekako igračico, s katero bi se poigraval, kadar bi se dolgočasil v nebesih.

Ali človek se ni zmenil za zapoved božjo. Jedel je sad zavednosti, za kar ga je neskončno usmiljeni bog zapodil iz raja. Pri vratih je pa veleljubeznjivi bog postavil angelja z mečem v roci, da bi posekal nepokornega človeka, če bi ga še kedaj skominjalo po raju.

Z angelji je imel velemodri bog tudi posebno smolo. Le-ti so se spuntali ter so hoteli ustanoviti v nebesih nekako republiko. Ali vsegamogočni bog je bil preslab, da bi premagal puntarje, pozval je njemu udane angelje, da so puntarje iz nebes pometali v pekel, kjer vsled božje neskončne usmiljenosti trpe večne muke.

Dasi je bog človeka in angelje kaznoval, vendar ga niso hoteli častiti grešni ljudje. Zabredli so v malikovanje, častili so boga po svojih nazorih. Sedaj se je pa bog v svoji sveti jezi tako raztogotil, da je pokončal s splošnim poplavom vse ljudi razun Noeta in njegove družine.

Ko so se ljudje zopet pričeli množiti in obračati Jehovi hrbet, je vsegavedni bog spoznal, da je ustvaril grozne propalice, katere odreši le daritev njegovega lastnega sina večnega pogubljenja.

Velemodri in krvoločni Jehova je poslal golobčka nad Marijino glavo, da mu njegova senca porodi sina, ki se je imel žrtvovati za ljudi, katere je ustvaril napačno.

Učeni teologi imenujejo to dejstvo: skrivnost sv. trojice.

Človek, ki ima zdrave možgane se mora vprašati: "Ako je bog vsegaveden, čemu je ustvaril te propalice, ko je že pri stvaritvi vedel, da bodo postali sami pridaniči in da bode treba žrtvovati svojega lastnega sina zanje?

Čemu neskončno modri bog nad oblaki čepi ter gleda, kako car, batjuška pošilja najboljše slovanske sinove v smrt na Daljni Vztok. Čemu se ne zmeni, ko krvoločni Turčini koljejo in davijo Macedonce in Armence? Čemu se ne gane, ko nemški idiot, Viljem drugi pošilja svoje hlapce v Afriko morit mirne afriške rodove?

Vse vere so jednake. Na eni strani se nam predstavlja boga kot najpopolnejše bitje, na drugi strani se pa istega prosi, da bi nam pomagal pobiti in poklati naše nasprotnike. Na eni strani ponižnost, na drugi pa maščevanje.

Torej ni čudo, če so mej nami duhovniki á la Bekavec, ki smatrajo svojim najvišjim ciljem, striči in izsesavati naš narod, dokler le nese.

Ali dragi rojaki! To je naša krivda. Zidajmo mesto trgovskih hiš za lenuhe v črnih suknjah šole in bolnice in tudi našemu narodu se bode obrnilo na bolje.

Jaz sem prepričan, da bi bilo za slovenski narod najboljše, če bi vsi farji tako naredili, kakor neki kranjski kaplan, pisatelj "Žrtev razmer" — naj bi se poobesili, postrelili in otrovali. — Ali mislite, da nimam prav?? *A. Klemenčič.*

Koledar za leto 1905.

Upravništvo "Glas Svobode" bode izdalo za leto 1905 prvi koledar, da ustreže želji somišljenikov "Gl. Svobode".

Koledar bode obsezal okolu 100 strani.

Razni pisatelji so nam že doposlali svoje gradivo, kar jamči, da bode v koledarju zelo zanimivo čtivo, ki je primerno dnhu časa. Poleg druzih zanimivih točk, bode koledar prinesel tudi glavne točke o ameriški ustavi, ki so posebno važne za naseljence. Koledar bode okrašen z raznimi, lepimi slikami.

Cena koledarju je le 25 centov.

Sv. zakon v današnji človeški družbi.

Poroka (staronemški "Traung", pomeni "zaupanje") je v resnici neke vrste zaupna igra, katero pričnemo s tem ali onim prijetnim, ljubeznjivim in laskavim ptujcem, srečajoč ga med potom življenja. Čudež in spretnost te igre zapelje marsikoga v pogubo in nesrečo, naobratno pa tudi nekaternikom v pridobitev in srečo. Dekletam, katerim se ne dovoli vselej samolastna izbiratev obleke po njih okusu, se mnogokrat zaupa izvoliti si moža—soproga. Mlečni mladeniči, katerih sodba je mnogokrat tako nezrela, da se jim ne zaupa gospodarstvo njih podedovanega premoženja, marveč je do dozoritve njih možgan oziroma do njih polnoletnosti v rokah ptujih oskrbnikov, se smatrajo kot dovolj godnim in razvite pameti, da si zamorejo izbrati ženo, soprogo.

Vendar je možitev — ne tako ženitev — največji, najpomembnejši dogodek življenja; kajti ako se tudi primerja rojstvu in smrti, je prvo le naravna slučajnost in zadnje nikaka izvanredna epizoda. Pogodbo in zavezo sv. zakona smatrajo današnja sodišča za ne trdno, razvezljivo; a vendar nobena postava ne odpravi bridkosti srcá, katero je provzročilo vsaj do ločitve nesrečna zakonska zveza.

Vsi smo neučeni igralci zakonske igre, katero pričnemo brez pravih postav in zakonov, brez podlage, na ta ali drugi način večinoma brez pomoči in tudi v slučaju vdovstva ali v ločenem stanu z nezadostno izkušnjo. Zakonsko igro pričnemo na lastno pest, večinoma v predstavljajoči si sreči, veselju in sladkih uricah med nezvezano, prostovoljno ljubeznijo; med tem pa pozabimo na vse, nam vsaj iz govoric in čtiva znane, brezštevilne grozne hibe in bridkosti, povzročivše po vstopu v zakrament sv. zakona.

Največja nesreča za človeštvo je, da nimamo znanosti in iskušenj že ob rojstvu, marveč še le ob koncu življenja, ko smo že vse nam med življenjem naložene vloge izigrali, in ne potrebujemo več drago kupljenih naukov. Ob času izbiranja ženina ali neveste potrebovali bi vso občno svetovno modrost; ojster, natančen vpogled v značaj osebe, s katero hočemo deliti zakonski jarem; potrebujemo najobširnejšo človeško znanost in iskušenjo. In kaj posedujemo? Ničesar na zemlji kot brezmejno nevednost in neizkušenost ter neumno zaupnost.

Ob dveh različnih starostnih stopinjah so ženske pripravljene vzeti vsakogar, ki nosi hlače; to je ob 17. in 27. letu. Ako 17. letno dekle ne dobi moža, je temu največkrat kriv nje varuh; kajti cvetoča in razvijajoča dekleta si pijane ljubezni predstavljajo, da oživljajo nagnjenost možkih src do njih, in čutijo se hvaležne, ako jih ob tem času njim dopadljiv ljubček reši iz samskega stanu. Neizkušena 17-letna samica si ne razlaga posledic ljubezni in ne predstavlja pogoste grozovitosti sv. zakona, zatoraj je vsikdar, brez pomisleka, da je ljubezen le kratke sanje njene mladosti, pripravljena reči "da".

(Konec prih.)

Pismo iz Clevelanda.

11. *oktobra* 1904.

Zopet smo imeli krasen, zabaven večer v nedeljo 2. oktobra t. l. Naši gledališki diletantje so nas iznenadili z tremi igrami, ki so izborno vspele. V obeh igrah — "Klobuk" in "V spanji" so bili vsi igralci povsem na svojem mestu. Ako povemo, da je sosebno prva igra zelo težka za vprizoritev, tedaj moramo priznati, da so se vsi igralci potrudili za dober vspeh.

Gluma "Zaljubljeni Matiček" je žela obilo smeha. Še po končani igri je občinstvo navdušeno ploskalo igralcem, kar dokazuje, da so bili tudi tukaj vsi igralci kos svojim ulogam.

Zadnja igra, ki je zajeta iz domačega življenja, je žela največje priznanje s strani občinstva. Vsled tega priporočamo dramatičnemu društvu, da bi v prihodnje sezalo le po domačih igrah, ki so pri občinstvu najbolj priljubljene, ogiblje naj se pa tujih, težkih iger.

J.—r

IŠČE se od 40—50 staro lišno in šiviljo. Ponudbe naj se pošljejo pod šifro "K" upravništvu "Glas Svobode".

Zadnji čas za vpisovanje v volilni seznam je dne 18. oktobra od 8 ure zjutraj do 9 uri zvečer v Chicagi. Kdor je volilec naj se omenjeni dan oglasi v pisarni, v kateri se sestavljajo volilni imeniki.

Društvene vesti.

Društvo "Slavija" št. 1. S. N. P. J. v Chicagu, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu v Narodni dvorani na 587 S. Centre Ave.
John Duller, tajnik,
12 W. 25th St., Chicago, Ill.

Društvo "Bratstvo" št. 4 S. N. P. J. v Steel, O. ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v prostorih brata John Rebola v Steel, O..

Društvo "Naprej" št. 5 S. N. P. J. v Clevelandu, O., ima svoje redne mesečne seje vsaki prvi četrtek v mesci v prostorih brata J. Medena zvečer ob 8 uri. **Anton Benedik, tajnik.**
1778 St. Clair St.

Društvo "Bratstvo" št. 6 S. N. P. J. v Morgan, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu v prostorih brata Frank Miklavčiča na Sygen. V mnogoštevilnem pristopu k omenjenemu društvu vabi
Odbor.

Društvo "Bratoljub" št. 7. S. N. P. J. v Claridge, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v dvorani nemške zveze. Somišljeniki se vabijo v društvo.

Društvo "Delavec" št. 8. S. N. P. J. v So. Chicago, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v društvenih prostorih na 1049 Green Bay Ave.

Društvo sv. Petra in Pavla. J. S. K. J. pozivlja tem potom vse svoje člane, da se redno vdeležujejo sej dne 13. vsacega meseca v društvenih prostorih 1207 S. Santa Fe Ave., PUEBLO, COLO.

Bratsko društvo "Sokol" J. S. K. J. ima vsako tretjo nedeljo v mesecu svoje redne mesečne seje v društvenih prostorih na 315 Northern Ave. Kdor vstopi v društvo do dne 31. dec. t. l., ne plača vstopnine. Društveni zdravnik je dr. Chr. Argyr, 1210 Berwind Ave. Za mnogobrojni vstop se priporoča Odbor.

NAROČAJ SVOJE OBLEKE PRI

Charles Tyl-u

prilubjenemu unijiskemu krojaču 772 So. Halsted na vogalu W. 19th Place ki čisti in popravlja tudi ženske in možke obleke. Gospod Tyl je Slovan ter dobro znan mej Slovenci vsled svojega ličnega in trpežnega dela ter nizkih cen.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljšo kapljico. Vsi dobro došli!

SLIKA PREDSTAVLJA

uro za dame.

Pokrovi so pretegnjeni z zlatom **Gold filed**, jamčeni za 20 let. Kolesovje na razpolago **Elgin** ali **Waltham**. Zdaj samo

$12.50

Mož, osreči svojo ženo in kupi ji uro za božično darilce.

Jacob Stonich

89 E. Madison St. Chicago, Ill.

L 1041

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Vspeh v življenju.

Nikdo ni močnejši nego je njegov želodec. Človek je lahko duhovit kot Tayllerand in ima talent kot Edison, ali če pa njegov želodec ne more prebavljati hrane, bo njegovo življenje brezvspešno. Ojači si želodec, da boš lahko jedel vse. Toda zato pa moraš jemati

Severovo želodčno grenčico.

Ta znamenita grenčica bo odstranila nečiste snovi, pospešila naravno izdelovanje želodčnih kislin in uravnala ves prebavni sistem. Ni samo začasna, umetna pomoč prebavljanju, temveč tudi zanesljivo znanstveno zdravilo, ki bo za vedno ozdravilo bolni želodec. Cena 50 ct. in $1.00.

Kjer dva zdravnika nista mogla pomoči.

Moj brat je spomladi obolel. Poklicali smo zdravnike, toda ti mu niso mogli pomagati. Jaz sem mu tedaj nasvetoval Vašo želodčno grenčico. Kakor hitro je porabil jedno steklenico, je bil zdrav. S spoštovanjem J. Dubsky, Stanton, Neb.

Jih hoče eno dvanajstino.

Poskusil sem Vašo želodčno grenčico in spoznal, da mi zelo olajša bolečine v prsih. Vsled tega jih hočem kupiti eno dvanajstino.

John Zawiszewski,
39 Mc Henry Street,
Chicago, Illinois.

Kako spati.

Ali se katerikrat mečeš celo noč po postelji in ne moreš zaspati? Tvoji razdraženi živci so krivi, da ne moreš spati. Ozdravi si nervoznost s tem, da rabiš

Severov nervoton.

Zopet boš lahko užival sladko spanje kakor v otroških letih. To ni zdravilo, ki omami, temveč znanstven živčni lek. Cena $1.00.

Ženska lepota.

Ženska slabotnost in bolezen ji škodujeti in jo oropati nje lepote prej kakor kaj druzega. Vsaka ženska bi imela rabiti

Severov ženski regulator.

Odstrani namreč bolečine ter zabrani vse nevarnosti in nesreče, ki se tako pogosto prigode pri rojstvu. Cena $1.00.

Mišični revmatizem

sicer napada samo mišice, toda je lahko zelo hud in pogosti napadi lahko vsilijo v kronični revmatizem.

Severov revmatični lek

je jedino zanesljivo zdravilo. Premaga strup kisline, ki se nabira v mehurju in očisti ves sistem. Vzeto o pravem času bo ne-le samo preprečilo temveč tudi ozdravilo. Cena $1.00.

Štej srčne udarce.

Če tvoje srce tolče neredno, slabo ali preveč močno, lahko slutiš bolezen. V vsakem slučaju je varno, da vzameš

Severovo srčno toniko,

ki deluje naravnost na srčne mišice, uravnava krvotok in ojači oslabljeno srce. Cena $1.00.

NAPRODAJ PRI VSEH LEKARNARJIH. POJASNILA DAJEM BREZPLAČNO.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Slovenska Narodna [S. N. P. J. 1904] Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: John Stonich, 566 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
Podpredsednik: Mihael Strukelj, 519 Power Str., Johnstown Pa.
I. tajnik: Martin Konda, 563 Throop St., Chicago, Ill.
Pom. tajnik: Frank Petrič, 563 Troop Str., Chicago, Ill.
Blagajnik: Frank Klobučar, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nadzorniki: Dan. Badovinac, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
John Verščaj, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
Anton Mladič, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Porotni odbor: Jos. Duller, 416 Washburn Ave., Chicago, Ill.
Martin Potokar, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
Mohor Mladič, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Bolniški odbor: John Verščaj, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
Jos. Duller, 416 Washburn Ave., Chicago, Ill.
Anton Mladič, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; **denarne pošiljatve** pa blagajniku Frank Klobučarju.

Naš zastopnik Frank Petrič obiskuje sedaj rojake po Michiganu in Minnesoti. Njemu lahko popolnoma zaupate v vseh zadevah glede. "Glas Svobode".

Ako hočeš imeti fine slike, idi k **fotografu**

LIEBICH-u
80-86 Euclid Ave.
Cleveland, Ohio.

MATIJA ERKLAVEC,

433 W. 17th St. Chicago, Ill.

edini slov. krojač v Chicagi, se priporoča rojakom v izdelovanje nove in popravljanje stare obleke, katera bo izgledala kakor nova. Vse po zmerno nizkih cenah.

Jesenska in zimska zaloga oblek in sukenj

je največja in najpopolnejša. Mi lahko ustrežemo vsacemu nezadovoljnežu, ker prodajamo nove jesenske in zimske obleke

po $6.00 do $20.

Nove zimske suknje po $5.00 do $20.

ODEVNI ATLAS SPOLEČNOST

Jugo-zapadni vogal Blue Island Avenue in 18. ceste.

JELINEK in MAYER, lastnika.

Obrnite se zaupno na nas

kadar hočete odpreti saloon ali se zmeniti za pivo.

Lahko govorite z nami v slovenskem jeziku, a naše **izborno pivo** je po evropsko kuhano, tako, da bodete vselej delali **dobro kapčljo.**

Kadar nimate časa priti osebno do nas, pišite ali telefonirajte nam, na kar bodete dobili hitri odgovor. Imamo pivo v sodčkih in izvrstno ležano pivo (Lager-Beer) v steklenicah.

Tel. Canal 967 ATLAS BREWING CO. **21. & Blue Island Ave.**

? Yondorf Bros ?

kje se dobi najboljša, najtrpežnejša in najcenejša obleka? Kje? - Na 365-367 Blue Island Ave. na vogalu 14. ceste!

Naša zaloga jesenskih in zimskih oblek, površnikov in zimskih sukenj je dovršena.

Za predmete v naši zalogi jamčimo, da so toliko vredni, kolikor zahtevamo za nje. Ako predmet ali obleka ne odgovarja ceni, za katero smo jo prodali, tedaj vrnemo denar.

MOŽKE OBLEKE raznih vrst od .... **$6.00 do $25.00**
MOŽKE SUKNJE " " " .... **$5.00 " $30.00**

Popolna zaloga sraje, perila, klobukov in rokavic.

OBLEKE ZA DEČKE IN OTROKE vseh mod, najboljšega kroja in najnižjih cen po $1.95 $2.50 $3.50 in $5.00

Obiščite nas in prepričajte se.

365--367 Blue Island Ave. na vogalu 14. ceste.

RAZNO.

Nekaj za farškega socialista dr. Kreka.

Antialkoholik Janez Evangelist Krek govori jako rad o kapitalu, ki pije delavcu-trpinu kri in mozeg. Tekom enega leta je mož pod protektoratom ljubljanskega škofa prav lahkomiselno in brezvestno uprizoril več štrajkov in vedno je to opravičeval, da gre delavcu poštena plača in da se ga ne sme izkoriščati, ker je mislil s tem zvabiti delavce v farško stranko. Razume se samo ob sebi, da se načeloma popolnoma strinjamo z zmedenim filozofom Krekom. Razloček med nami in med Krekom je le v tem, da mi res hočemo socialno revolucijo, Krek pa o njej le govori. Ko bi imeli Krek in sploh duhovniki res kaj zmisla za socialne reforme, bi to najprej tam pokazali, kjer imajo za to priliko. A kaj vidimo? Kjer bi imeli duhovniki priliko posvedočiti, da res priznavajo delavcu pošteno plačilo, tam se vsakdo lahko prepriča, da svoje uslužbence grdo in neusmiljeno dero. Poglejmo si na pr. usodo cerkvenih organistov. Zadnji dninar zasluži dostikrat več kot tak organist. V Boštanju na pr., kjer župnikuje znani Hiersche, ima organist 120 K plače in v studenški občini bire za kakih 40 K, torej 160 K na leto, to je 40 krajcarjev na dan. Še arestant zasluži več kot ta organist, a kar zasluži, še tega ne plača župnik ali na miljjone bogata cerkev, nego to plačajo farani. Seveda nemore organist s takim zaslužkom izhajati in vsak zbeži. Zadnjega organista je Hiersche silil, naj hodi v "tabrh", da bo mogel živeti. Seveda je organist pobral kopita in šel. Tudi drugod ni dosti bolje. V Dobrepoljah na primer ima organist letnih dohodkov 275 gld., a nič stanovanja in župnika ni sram, da tako službo še v listih razpisuje. Organisti so nastavljeni zato, da ljudje rajše v cerkev hodijo, da torej župnik bolje "kšeft" dela. Zakaj župniki teh svojih pomočnikov ne plačajo dostojno, nego le vse sami požro, pri tem pa govore o socialni reformi.

Vspehi farške agitacije.

Zavidanja so vredni temeljito katoliški prebivalci Suhe Krajine. Ves svet misli, da so to strašni reveži, taki reveži, da bi se jih še kamen usmilil. A glej, kaj čitamo o njih v zadnjem "Domoljubu". V dopisu iz Ambrusa čitamo: "Tudi mi nekoliko napredujemo. Štiri nove kapelice smo postavili. Tri v enem letu, eno nekoliko poprej. V prvi kapelici častimo Marijo brez madeža spočeto. Za zidanje druge kapelice so nas navdušili naš za vse dobro vneti prečastiti g. župnik. Ta kapelica je posvečena Mariji rožno venčani in stoji na samoti na križpotu. Večkrat se tu pomudi staro in mlado kleče v pobožni molitvi. Lučica v kapelici, ki gori noč in dan že zkozi celo leto, ti priča o radodarnosti Marijinih častilcev. V pušici denar še preostaja. Tretje kapelico sta postavila na čast sv. Družine dva brata vsled storjene obljube. Ozaljšala in olepšala sta jo, kolikor je bilo moči — saj za Božjo čast jim ni bilo nikdar preveč stroškov. V četrti zelo lepi veliki kapelici bode stal prekrasen kip Marije rožnega venca." Ali ni to ginljivo? Lejte jih ljudi, kako se jim dobro godi. Pred svetom sicer javkajo, da še za sol nimajo, bridko tožijo, da ne morejo ničesar prispevati za vodovode, dasi ob suši še mlak nimajo, a za kapelice imajo toliko denarja, da jih kar štiri v enem letu postavijo. So pač šaljivi! In kako so jo dobro povedali, da jim ni nikdar preveč stroškov za Božjo čast. — Tako daleč privede farška agitacija ljudi. Župnikom nanosijo polne koše bire v župnišče, za lesene svetnike izdajo zadnji krajcar, sami pa stradajo, da jim pokajo kosti.

Praktičen far.

Farji so postali uprav praktični glede politične agitacije. Kaplan Rejec v Dorbergu je imel kar shod v cerkvi, češ, to izda, ker bodo mislili volilci, da gre za sveto mater katoliško cerkev, letal je okoli, ponujal kronice, dajal za pijačo, pretil je, ko se mu niso hoteli udati, da bodo izobčeni iz cerkve, tako je bil utrujen, da še maševati ni mogel, ali dosegel ni ničesar — seveda, potem se že splača, žalosten biti! — Časi se pač spreminjajo. Nekaj časa je gospodaril, sedaj pa ne bo več. Ako bi se sploh še dalo ž njim razumno govoriti, bi mu svetovali, naj postane lepo zopet duhovnik, naj se preobrne, ker drugače se mu zna še to zgoditi, da ga nekega lepega dne zapodijo iz Dornberga! Zaslužil je to že davno. Tako se naj zgodi povsod, kjer duhovniki izrabljajo cerkev, leco in spovednico za politične namene.

Na vešalah.

Zločinec, kojega so radi umora zadnjič obesili v Chicagi, je izjavil, da je pravi vzrok, da gre na vešala alkohol. Mogoče je to resnica. Ali kdo je zakrivil, da se je mož udal pijači? Današnje družabne razmere so gotovo največ krive, da se mnogo marljivih delavcev uda pijančevanju. V drugi vrsti pa pridejo vpoštev brezvestni ljudje, ki prodajajo ljudem ceno pijačo, najslabše vrste "jeruš", ki sčasoma spremeni marljivega delavca v topega pijanca.

Marsikteri človek se slabo počuti ter spije malo čašico žganja, da bi mu odleglo. Ali to je neumnost. Ako je človek bolan, potem naj vživa naravna zdravila, ki bolnemu človeku tudi v resnici koristijo.

Trinerovo zdravilno, grenko vino se prideluje iz naravnega vina in želišč ter nima v sebi kemičnih snovi, ki bi škodile želodcu. Naravno vino je najboljše krepčilo, želišča imajo pa v sebi veliko zdravilno moč.

Ako vam jed ne diši, ali če ste zaprti, ali pa bolni na krvi, ali koži, tedaj pijte Trinerevo zdravilno grenko vino, ker to vino je imelo še vedno vspeh. Dobiva se v vseh lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu Jos. Trineru 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače- "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsacemu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC
617 S. Center Ave. blizo 19. ulice Chicago, Ill.

POSEBNO OBVESTILO.

Nova prekomorska vožnja čez sredozemsko-adrijansko morje, po preiskušeni črti

Cunard Line

ustanovljena l. 1840.

Najstarejša prekomorska črta.

S 26. aprilom je upeljala Cunard Line direktno vožnjo iz New Yorka v Trst in na Reko, s prestankom v Neapolju.

Ti izborni in moderni parniki z dvojnim vijakom, zidani leta 1904, imajoč nad 10,000 ton teže, odpljujejo iz New Yorka kakor sledi:

Slavonia (z dvojnim vijakom) 10,605 ton teže, v torek 1. novembra.

Pannonia (z dvojnim vijakom) 10,500 to nteže, v torek 15. novembra.

Ultonia (z dvojnim vijakom) 10,402 ton teže, v torek 18. oktobra, zatem redno vsakih 14 dni.

Povprašajte pri naših agentih o nizkih cenah in posebnih novih udobnostih v tretjem razredu. Agenti se iščejo v vsakem kraju. **T. G. Whiting Mgr., Dearborn in Randolph Sts., Chicago, Ill.**

Poskusite

najboljše unijske
A—B, X—Lent in
Criterion smodke

katere izdeluje

H. F. Aring

916 Payne Ave. Cleveland, O.
Postrežba točna. Cene nizke.

NAZNANILO.

Naznanjava rojakom, Hrvatom in drugim br. Slovanom, da sva kupila veliki, splošno znani

......SALOON......

pod imenom **"Narodna dvorana,"** sedaj **"Slovenski Dom".** Priporočava c. občinstvu, sosebno raznim društvam veliko plesno dvorano za razne zabave in druge dvorane za društvene seje. V saloonu "pool table" in glasovir. Točiva pristno pilzensko pivo in drugo izborno pijačo. V istih prostorih otvorila sva tudi vinarno. Točiva izborna kalifornijsko, Trinerjevo in druga bela in rdeča vina. rdeči burgundec, beli tokajec, risling in druga fina vina se dobe pri naju na debelo in drobno.

Potniki dobe pri naju prenočišče in vso postrežbo. Vsi dobro došli!

Mladič bratje

585—587 S. Centre Ave. na vogalu 18. cesti. Tel. Loomis 498
Chicago, Ill.

C. G. FOUCEK

586 Centre Ave. na vogalu 18. ul.

Najboljša češko-slovanska lekarna v Čikagu

V nji se nahaja tudi pošta, kjer je mogoče pošiljati novce po vsi Amerki in v Evropo. Prodaja znamk in sprejemanje priporočenih pisem. Odprto po dnevi in ponoči.—

Brzojavni urad na vse strani. Ekspresni urad, pošiljajo se kovčegi in drugo na vse strani Zed. držav.

V lekarni ordinirajo naslednji zdravniki: Dr. Martin Ivec, vsak večer od 6. do7. ure: Dr Štulik od 10. do 12. dopoldne in od 7.-8. zvečer: Dr. Kolar, Dr. Roth, Dr. Chvotal, in Dr. Čunat.

Ako ste bolni, stopite v mojo lekarno in pomagalo se Vam bode.

ZA ameriko patentirane **Harmonike,** izvrstno delo, se dobe samo pri Slovencu

John Golob
203 Bridge St. JOLIET, ILL.

500 mož potrebuje za Rainerjevo pivo in Bourbon Wisky piti, fine smodke kaditi in se veseliti.

Razpošilja staro belo in staro črno vino po 50 centov, ter star grape brandy po $2.75 galon.

ANTON KRIZE,
OAT HILL, NAPA CO. CAL.

KALIFORNIJSKO VINO

na prodaj. Pridelek farme Hill Girt Wineyard. Dobro črno in belo vino po 35 do 45 centov galon; staro belo ali črno vino 50 centov galon; risling 55c. Kdor kupi manj kot 50 galonov vina, mora dati $2 za posodo.

Drožnik po $2.25 do $2.75 gal; slivovic po $3 gal. Pri večjem naročilu dam popust.

V mnogobrojna naročila se priporočam

STEFAN JAKSHE.
Box 77 **Crockett, Cal.**

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure:
do 9. zjutraj
od l. do 2. in
od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:
od 10-12 dopoldne in
od 2-4 popoldne
Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Resnica

je da je največja nesreča v Amerika za človeki — **bolezen.** Ako je človek bolan nemore delati, in če ne dela nemore zaslužiti niti toliko, kolikor mu je potrebno za življenje, s čem pa more svojim, dragim, kateri so ostali v starem kraju pomagati?

Kadar je človek bolan — more se zdraviti. Najhujše se mu pa godi, ko je bolan in svojo bolezen neiskušenem zdravniku toži, namesto da se takoj obrne na najbolšega zdravnika, kateri jamči z svojo učenostjo, da ga če gotova in popolnoma ozdraviti.

Zato rojaki Slovenci kadar ste bolni ali potrebujete zdravniške pomoči — poslušajte nas, ker mi Vam o Vaše dobro priporočamo, da se obrnete na najboljšega zdravnika v Ameriki, in to je:

Prof. Dr. E. C. COLLINS,

iz vseučilišča v New Yorku,

in to zato, ker je on jedini zdravnik kateri jamči za popolno ozdravljenje vseh bolesti brez da Vas osebno pregleda, ker njemo zadostuje, ako mo Vašo bolezen pismeno opišete.

Citajte! Nekoliko najnovejših zahval skaterimi se naši rojaki zahvalujejo da so popolnoma ozdraveli.

Dragi gospod Profesor!

V začetki moje bolezni hut mras meje stresu, večkrat potem pa huda vročina in bolela me je glava, noge i roke, napetost v trebuhu in nejsem mogu hodit. Imel sem 3 zdravnike in nič mi neso mogli pomagat. Potem se obrnem na Vas dr. Collins in poslali ste mi 2 krat zdravila in zdaj sem popolnome zdrav. Toraj se Vam srčno zahvalim zato velko dobroto. Usem Slovenci mojim rojaki bom govoru da ste Vi nar bolši zdravnik u celi Ameriki in da ste zdravnik uperve vrste in Vam ostanem hvaležen dokler bom na svetu živel. **Maik Strah,**
69 Arimont St. Massillon, O.

Revmatizem in bolezen želodca ozdravlena.

Maik Guštin,
Box 37.
Soudan, Minn.

Ženske bolezni in kašelj in glava ozdravljena.

Maria Skušek,
Box 67,
Homestead, Pa.

Walnut Lake, Ark.

Zdej jest Anton Stamfel Vam dam vejdit da sem ozdravel in da se popolnoma čutim zdrav. Ko sem začel Vaša zdravila rabiti, takoj sem zdravel. Vsakem od mojeh znancov in prijateljev Vas čem priporočati in Vam ostanem hvaležen kakor svojem največjem dobrotniku. **Anton Stamfel.**

Prof. Collins jamči za popolno ozdravljenje vseh bolesti:

Kakor bolesti na plučah, prsih, želodcu, črevah, jetrah, mehurju, ledvicah, srcu, grlu, nervoznost v glavi, kašelj, mrzlica, prehlajenje, revmatizem, prelivanje krvi, otekle noge ali-telo, vodenico, bolečine v krizu, zlato žilo (hemeroide), onemoglost pri spolskem obcevanju, izpadanje las, tifus, lešaj, tečenje iz ušeš ali oči, gluhost, slepost, raka, hraste, garje in rane, šumenje v ušesih, ženske notranje bolesti, nepravilno prebavanje želodca kakor vse ostale notranje in zunanje bolesti. **Prof. Collins** je jedini kateri popolnoma ozdravi sušico in sifilis kakor tudi vse

Spolske bolezni pri možkih in ženskah.

Ni bolnika, katerega nebi **Prof. Collins** naj si deže od katere spolske bolezni zmiraj, ozdravil.

Zato, ako bolujete na kateri bolezni smeraj, točno opišite isto v materinem jeziku in adresujte na

PROF. Dr. E. C. COLLINS,

140 W. 34th St., NEW YORK.

Prof. Collins Vam če poslati zdravila, po katerih se gotoo popolnoma ozdravite ... bolezen gotovo nigdar več ne povrne.

Izza temnih dni.

(Sličice iz življenja raznih papežev.)

(Nadaljevanje.)

Ta sklep lyonskega koncila spada med najbolj usodepolne dogodke svetovne zgodovine. S tem sklepom je bil stari germanski državi zadan smrtni udarec. Ali nebo je pravično; strela, ki jo je Inocencij IV. vrgel na cesarja, je padla tudi na cerkev nazaj in jo tako poškodovala, da te poškodbe ni nikdar prebolela in od tedaj neprenehoma hira.

Na sklep lyonskega koncila je cesar Friderik II. odgovoril z oklicem na vse evropske vladarje. Ta oklic je znamenit dokument. Cesar je v njem pisal med drugim: "Tisti, ki se danes imenujejo duhovnike, zatirajo sinove onih očetov, od katerih miloščine so se osamostili; oni sami, sinovi naših podanikov, pozabljajo, kaj so njih očetje, in ne spoštujejo ne cesarja ne kralja, čim zadobe duhovsko oblast. Predrznost Inocencija izpričuje to. Sklical je, kakor pravi, generalni koncil in se je predrznil me odstaviti, ne da bi me bil pravilno povabil in brez vsakega dokaza za mojo krivdo. S tem je neizmerno razžalil vse kralje. Kaj imate vsi kralji od predrznosti tega cerkvenega kneza pričakovati, če se upa odstaviti mene, nad katerim nima v posvetnih rečeh nobene sodne oblasti, mene, ki sem po slovesni volitvi knezov in s pritrjenjem cele, takrat še pravične cerkve bil kronan s cesarsko krono. A jaz nisem niti prvi, niti zadnji, katerega izkuša zloraba duhovske oblasti pahniti s prestola. In vi ste sokrivi, če slušate one licemerce, katerih želje po gospodarstvu bi ne mogli pogasiti valovi Jordana. Ko bi tisti pisači in farizeji ne bili vaše lahkovernosti izkoristili in vas zaslepili, bi spoznali in zaničevali neizrekljive grdobije one kurije. Kakor veste, izprešajo iz mnogih kraljestev velike dohodke; to je izvir njihove blazne nadutosti. Pri vas, o kristjani, beračijo, da pri njih krivoverci v razkošju žive. vi podirate hiše svojih prijateljev, da zidate trdnjave svojim sovražnikom. Ali nikar ne mislite, da papeževa sentenca ukloni moj ponos. Moja vest je čista in Bog je z menoj. Bog mi je priča: vedno je bil moj namen, duhovnike vseh stanov, zlasti najvišje, pripeljati do apostolskega življenja, do ponižnosti pred Gospodom in obnoviti ustavo prve cerkve. Kajti takrat so duhovniki gledali k angelom, so sloveli po čudežih, so bolnike ozdravljali, so mrtve obujali v življenje in si podvrgli kneze in kralje s svojim svetim življenjem in ne s silo orožja. A ti, svetu služeči, pohotnosti pijani duhovniki zaničujejo Boga, ker se je njihova vera potopila v valovih bogastva: Vzeti tem škodljiva imetja, breme, ki jih pogubi, to je v resnici delo ljubezni; in tega dela naj se mi in vsi vladarji z vnemo lotimo, da se duhovščini vzame vse nepotrebno, da bi zopet v zmernem imetju zadovoljno živela službi božji."

(Sane redditus copiosi, quibus ex plurium depauperatione regnorum ditantur — ipsos faciunt insanire. — Semper fuit nostrae voluntatis intentio, clericos — ad illum statum reducere — quales fuerunt in ecclesia primitiva, apostolicam vitam ducentes. — Hist. Dipl. VI. 391. Glej tudi pismo Friderikovo: Etsi causae nostrae.

Tako je pisal leta 1246. meseca februarja cesar Friderik vsem kraljem in knezom evropskim.

Papež je odgovoril s protimanifestom, v katerem je z vso ostrostjo formuliral cerkveni program. Papežu se je šlo za to, da zadobi splošno zakonsko veljavo in splošno pripoznanje ono načela, katero je cerkveno načelstvo praktično že deloma uveljavilo, da je namreč papež sodnik in gospodar vseh kraljev. Inocencij IV. je v svojem protimanifestu trdil, da je papež generalni pooblaščenec Kristusov, da gre papežu ne samo duhovski, nego tudi posvetni meč, a s pogojem, da ga rabi v prid cerkve. Cesar je torej papežu podložen in papež ima vsled tega pravico cesarja tudi odstaviti. Posebno frazovito se je papež branil proti cesarjevemu očitanju o krivičnem bogastvu cerkve in duhovščine, češ, ni grešno zbirati ogromna premoženja, grešno je le, če se jih zlorablja. Papež je v tem dokumentu proglasil načelo, da država iz sebe sploh nima nobene avtoritete in da jo ima le od papeža, vladarji pa da so papeževi podložniki. Evropskim narodom in vladarjem bi ne bilo treba bojevati se proti tem načelom še dolgo stoletja, če bi se bili l. 1246 oklenili cesarja.

Ali narodi in vladarji tedaj še niso bili zreli za veličastni princip gibelinske civilizacije, kakor ga je formuliral cesar Friderik, saj n. pr. Slovenci, Hrvatje, Poljaki, Španci in deloma Nemci niso še danes, po preteku 650 let, še zanj zreli. Svet pa je bil razdeljen tako, da narodi sploh niso imeli enotne volje, nasprotja med velikaši so bila kar mogoče največja in zato ni cesarjev apel našel odmeva. Velika večina kraljev in knezov se je sprijaznila z mislijo, da naj bo papež tribunal za vladarje, dasi se tako omeji vladarski absolutizem. Pritrjali so cesarju samo v tem oziru, da naj se naredi konec neznosnemu izsesavanju celih dežel, neizmerni lakomnosti vseh cerkvenih mogotcev. V tem oziru so bili vladarji, sodniki, velikaši, pesniki, meščani in kmetje popolnoma edini, kajti duhovščina je narode res nezaslišano odirala.

Načrt cesarja Friderika II. je torej meril za to, da se cerkvi odvzame vpliv na posvetne zadeve, da se duhovščina zapodi pred altarje in da se odvzamejo cerkvi njena posestva in ogromna imetja, ki so bila vzrok, da se je izneverila svojemu poklicu in da je začela delati na pridobitev in razširjenje posvetne oblasti. Cesar torej ni ničesar več zahteval, nego to, kar se je zahtevalo za časa Arnolda Brescijanskega in za časa bojev zaradi investiture. Duhovske oblasti papeževe se cesar Friderik II. ni dotaknil. Ali proti Frideriku je govorilo to, da je bil svet pripoznal načela papeža Gregorja VII., da je cesar Friderik sam žrtvoval papeža Kaliksta II. konkordat zaradi investiture in da je bil svoj čas pripoznal pravo veljavo onega papeževega izreka, s katerim je bil cesar Oton IV. odstavljen.

In zato ni cesarju prav nič pomagalo, da se je ves svet strinjal z njegovim stališčem napram silni lakomnosti duhovščine.

(Dalje prih.)

— Nekateri trdijo, da bode vsled izseljevanja na Kranjskem primanjkovalo delavce. Well! bodo vsaj lenuhi imeli priložnost pošteno preživeti se.

AMERICAN ELIXIR OF BITTER WINE

Kako se počutite?

Ne tako izborno, kakor pred par leti. Dozdeva se mi, da imate slabejši tek, da vaše mišice niso tako močne, kakor nekdaj, da izgledate starejši, kot ste v resnici, vaše obličje je velo. Vse to dokazuje, da vaša kri ni čista ali ni zadosti krepka za vzdržavanje telesa.

Trinerjevo zdravilno grenko vino

je edino zdravilo, ki vam more pomagati. To zdravilo pospešuje krvotok ter ohrani organe za prebavljanje v zdravem stanu.

Ozdravi vsaki želodec

Zdravi ljudje, ki si žele ohraniti svoje zdravje, bodo prepričali se, da je **Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino** edino zanesljivo zdravilo.

Trinerjevo zdravilno grenko vino deluje čudežno v želodcu. Daje dober tek in je v resnici najboljše zdravilo za želodec.
Marketa Kozel
Tyndall, S. Dakota.

Se dobi v lekarnah in dobrih gostilnah

Jos. Triner,
799 S. Ashland Ave.
Pilsen Station
Chicago, Ill.

Trinrjevo zdravilno grenko vino je dru žbinsko zdravilo, ki vam vzdrži pri dobrem zdravju. Deluje popolnoma zadovoljno.
Jakob Kosič,
Mammott, Pa.

Kedar koli potrebujete kako krepčilno zdravilo za želodec, rabite Trinerjevo angeljsko krepčalo, edino želodčno grenčico, ki je delana iz naravnega vina.

Nobena stvar ni boljša, ako se občutite slabe po leti.

Velika jesenska RAZPRODAJA.

V SOBOTO

15. OKT., 1904.

Vabimo Vas najuljudneje, da si ogledate našo razstavo raznovrstnega manufakturnega in druzega blaga za jesenski in zimski čas. Gotovo Vas ne bode grevalo, ako nas obiščete. Prodajalna je bogato in lepo opremljena, kakor nalašč za razprodajo. Cene za kupovalce so nizke.

Kdor kupi kako reč v soboto dobi v dar škatljico najfinejšega bombona in sladčič.

Opozarjamo tudi si. občinstvo, da damo vsacemu kupcu listke, na katerih je zabeleženo, koliko je kdo kupil v naši prodajalni. Kedar ima kupec zadostno število tacih listkov, tedaj dobi za te listke lepo darilo.

FRANK STONICH, prodajalec. Vprašajte za št. 22.

Jr. Kolacek & Co.
559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

JOHN FERBEZAR
629 S. Santa Fe Ave. PUEBLO.
Priporočam rojakom svojo novo, lepo urejeno gostilno, kjer točim vedno sveže Walterjevo pivo. Izvrstno žganje in fine smodke na razpolago.

Nazdar rojaki!
Slovencem in drugim bratom Slovanom priporočam svoj lepo urejeni "SALOON".
Točim vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago.
Potniki dobe pri meni čedna prenočišča in dobro postrežbo.
Za obilen poset se priporoča
MARTIN POTOKAR,
564 S. Centre Ave. Chicago, Ill
Telefon štev. 1721 Morgan.
Rojaki, ne pozabite starega prostora, **John Koščička.**

Anton Sukle
PUEBLO, Colo 604 S Santa Fe.
Priporočam svojo gostilno, kjer točim vedno sveže pivo in žganje.
Telefon 692 Red in 373 Black

NAZNANILO.
Opozarjam slovenske trgovce—saloonarje in tudi drugo p. n. občinstvo na importirano brinje iz Ljubljane, iz katerega kuham sam najbolji brinjevec! Dvanajstina steklenic stane $15, poleg pa mora vsakdo sam plačati prevozne troške. Kdor hoče dobro kapljico brinjevca piti, naj se obrne na
John Kracker-ja
1199 St. Clair Str.
CLEVELAND, O.

F. J. SKALA & CO
320—322 W. 18. ulica
ČESKO-SLOVANSKA BANKA.
Pošiljanje denarja, izmenjevanje tujih denarjev, izterjatev denarja in vrednostnih stvarij po celem svetu, sesebno v Avstro-Ogrski in Zdr. državah.
Ustavljanje plačilnih in drugih pravnih listin. Dedščine.
Zastopniki družb: bremske, hamburške, antverpske, rotterdamske in francoske prekomorsko—vozne črte. V New Yorku in ostalih evropejskih pristaniščih sprejmo potnike naši zastopniki. V slučaji zadrška oziroma zaprek potnikov, obrnite se na nas.

Wilke

Najbolji izmed vseh je Wilke-zanesljivi fotograf

391-393 Blue Island Ave. na vogalu 14th Pl.

Zenitvanske in slike v skupinah so naše posebne specialitete.

Phone Canal 287. Tvrdka vstanovljena leta 1883.

Ob nedeljah odprto od 9. ure dopoldne do 5. ure popoldne.

Obleke, površniki, zimske suknje.

Najmodernejše, najtrpežnejše jesenske in zimske obleke za delavnik in praznik, površniki in zimske suknje. Za tretjino ceneje kod drugod.

Naše cene oblekam so: $5.00-$22.00
" " zim. suknjam $4.00-$24.00

Naša zaloga je najboljša in najmodernejša na trgu. Vse je izdelano po najnovejšem kroju. Cene so jako nizke. V zalogi imamo tudi obleke za dečke in otroke. Najstarejša unijska tvrdka.

J. J. DVORAK & CO.
UNION CLOTHIERS AND TAILORS.
598-600 BLUE ISLAND AVE.

Telefon — Canal 1198